

පුරවැසි අධ්‍යාපනය

විෂය නිර්දේශය

11 ශ්‍රේණිය

(2016 සිට ක්‍රියාත්මක වේ)

හැඳින්වීම

ප්‍රථම වරට පාසල් විෂයමාලාවට පුරවැසි අධ්‍යාපනය විෂය හඳුන්වා දීම 2005 වර්ෂයේ දී සිදු කරනු ලැබීය. එහි දී 6 - 11 ශ්‍රේණි සඳහා අනිවාර්ය විෂයක් ලෙස පුරවැසි අධ්‍යාපනය විෂය හඳුන්වා දෙනු ලැබුවත්, 2007 අධ්‍යාපන ප්‍රතිසංස්කරණ යටතේ මෙම විෂය 6 - 9 ශ්‍රේණි සඳහා ජීවන නිපුණතා හා පුරවැසි අධ්‍යාපනය ලෙසත් 10 - 11 ශ්‍රේණි සඳහා පුරවැසි අධ්‍යාපනය හා ප්‍රජා පාලනය ලෙසත් විෂයේ නම වෙනස් කරන ලදී.

ඈ.

මෙසේ විෂය ක්‍රියාත්මක කිරීමේ දී ඇති වූ ප්‍රායෝගික ගැටලු හා ඒ වන විට කර තිබූ පර්යේෂණ අනාවරණ, ගුරුවරුන්, ගුරු උපදේශකවරුන් හා ශිෂ්‍යශිෂ්‍යාවන්ගේ අදහස් ආදිය ද සලකා බලා නැවත වරක් 6 - 11 ශ්‍රේණි සඳහා එක ම විෂයක් ලෙස ක්‍රියාත්මක කිරීමට කටයුතු යොදා ඇත. ඒ අනුව 2015 වර්ෂයේ සිට පුරවැසි අධ්‍යාපනය නමින් 6 - 11 ශ්‍රේණි සඳහා මෙම විෂය ක්‍රියාත්මක කෙරේ. 6 - 9 ශ්‍රේණි සඳහා සතියකට කාල පරිච්ඡේද දෙකකුත්, 10 - 11 ශ්‍රේණි සඳහා පළමු කාණ්ඩයේ විෂයක් ලෙස සතියකට කාල පරිච්ඡේද තුනකුත් මෙම විෂය සඳහා වෙන් කර ඇත.

ජාතික අරමුණු

පුද්ගලයාට හා සමාජයට අදාළ වන ප්‍රධාන ජාතික අරමුණු කරා ළඟා වීම සඳහා පුද්ගලයින්ට සහ කණ්ඩායම්වලට ජාතික අධ්‍යාපන පද්ධතිය සහය විය යුතු ය.

වසර ගණනාවක් මුළුල්ලේ ශ්‍රී ලංකාවේ ප්‍රධාන අධ්‍යාපන වාර්තා සහ ලේඛන මගින් පුද්ගල හා ජාතික අවශ්‍යතා සපුරාලීම සඳහා අරමුණු නියම කරනු ලැබී ය. සමකාලීන අධ්‍යාපන ව්‍යුහයන් හා ක්‍රියාවලීන් තුළ දැකිය හැකි දුර්වලතා නිසා ධරණීය මානව සංවර්ධන සංකල්ප රාමුව ඇතුළත අධ්‍යාපනය තුළින් ළඟාකර ගත යුතු පහත දැක්වෙන අරමුණු සපුරා ගැනීම අධ්‍යාපන පද්ධතිය සඳහා වූ තම ඉදිරි දැක්ම ලෙසට ජාතික අධ්‍යාපන කොමිෂන් සභාව විසින් ප්‍රත්‍යක්ෂ කොට ගෙන ඇත.

- අ: I මානව අභිමානයට ගරු කිරීමේ සංකල්පයක් මත පිහිටා ශ්‍රී ලාංකික බහුවිධ සමාජයේ සංස්කෘතික විවිධත්වය අවබෝධ කර ගනිමින් ජාතික ඒකාබද්ධතාව, ජාතික සෘජු ගුණය, ජාතික සමගිය, එකමුතුකම සහ සාමය ප්‍රවර්ධනය කිරීම තුළින් ජාතිය ගොඩ නැගීම සහ ශ්‍රී ලාංකීය අන්‍යෝන්‍යතාව තහවුරු කිරීම
- I වෙනස් වන ලෝකයක අභියෝගයන්ට ප්‍රතිචාර දක්වන අතර ජාතික උරුමයේ මාහැඟි දායාදයන් හඳුනා ගැනීම සහ සංරක්ෂණය කිරීම
- අ: III මානව අයිතිවාසිකම්වලට ගරු කිරීම, යුතුකම් හා වගකීම් පිළිබඳ දැනුවත් වීම, හෘදයාංගම බැඳීමකින් යුතුව එකිනෙකා කෙරෙහි සැලකිලිමත් වීම යන ගුණාංග ප්‍රවර්ධනය කිරීමට ඉවහල් වන සමාජ සාධාරණත්ව සම්මතයන් සහ ප්‍රජාතන්ත්‍රික ජීවන රටාවක් ගැබ් වූ පරිසරයක් නිර්මාණ කිරීම සහ පවත්වා ගෙන යාමට සහාය වීම
- IV පුද්ගලයින්ගේ මානසික හා ශාරීරික සුව සම්පත් සහ මානව අගයන්ට ගරු කිරීම මත පදනම් වූ තිරසර ජීවන ක්‍රමයක් ප්‍රවර්ධනය කිරීම
- V සුසමාහිත වූ සමබර පෞරුෂයක් සඳහා නිර්මාපණ හැකියාව, ආරම්භක ශක්තිය, විචාරශීලී චින්තනය, වගකීම හා වගවීම ඇතුළු වෙනත් ධනාත්මක අංග ලක්ෂණ සංවර්ධනය කිරීම
- VI පුද්ගලයාගේ සහ ජාතියේ ජීවගුණය වැඩිදියුණු කෙරෙන සහ ශ්‍රී ලංකාවේ ආර්ථික සංවර්ධනය සඳහා දායක වන ඵලදායී කාර්යයන් සඳහා අධ්‍යාපන තුළින් මානව සම්පත් සංවර්ධනය කිරීම
- VII ශිෂ්‍යයන් වෙනස් වන ලෝකයක් තුළ සිදු වන වෙනස්කම් අනුව හැඩගැස්වීමට හා ඒවා පාලනය කර ගැනීමට පුද්ගලයින් සුදානම් කිරීම සහ සංකීර්ණ හා අනපේක්ෂිත අවස්ථාවන්ට සාර්ථක ව මුහුණ දීමේ හැකියාව වර්ධනය කිරීම

මූලික නිපුණතා

අධ්‍යාපනය තුළින් වර්ධනය කෙරෙන පහත දැක්වෙන මූලික නිපුණතා ඉහත සඳහන් ජාතික අරමුණු මුදුන්පත් කර ගැනීමට දායක වනු ඇත.

(II) සන්නිවේදන නිපුණතා

සාක්ෂරතාව, සංඛ්‍යා පිළිබඳ දැනුම, රූපක භාවිතය සහ තොරතුරු තාක්ෂණ ප්‍රවීණතාව යන අනුකාණ්ඩ 4ක් මත සන්නිවේදන නිපුණතා පදනම් වේ.

සාක්ෂරතාව : සාවධානව ඇහුම්කන් දීම, පැහැදිලි කථා කිරීම, තේරුම් ගැනීම සඳහා කියවීම, නිවැරදි ව සහ නිරවුල් ව ලිවීම, ඵලදායී අයුරින් අදහස් හුවමාරු කර ගැනීම

සංඛ්‍යා පිළිබඳ දැනුම : භාණ්ඩ අවකාශය හා කාලය ගණන් කිරීම, ගණනය සහ මිනුම් සඳහා ක්‍රමානුකූල ඉලක්කම් භාවිතය

රූපක භාවිතය : රේඛා සහ ආකෘති භාවිතයෙන් අදහස් පිළිබිඹු කිරීම සහ රේඛා, ආකෘති සහ වර්ණ ගලපමින් විස්තර, උපදෙස් හා අදහස් ප්‍රකාශනය හා වාර්තා කිරීම

පි:

තොරතුරු තාක්ෂණ ප්‍රවීණත්වය : පරිගණක දැනුම සහ ඉගෙනීමේ දී ද සේවා පරිශ්‍රයක් තුළ දී ද පෞද්ගලික ජීවිතයේ දී ද තොරතුරු සහ සන්නිවේදන තාක්ෂණය උපයෝගී කර ගැනීම

(III) පෞරුෂත්ව වර්ධනයට අදාළ නිපුණතා

- නිර්මාණශීලීභාව, අපසාරී චින්තනය, ආරම්භක ශක්තිය, තීරණ ගැනීම, ගැටලු නිරාකරණය කිරීම, විවාරශීලී හා විග්‍රහාත්මක චින්තනය, කණ්ඩායම් හැඟීමෙන් කටයුතු කිරීම, පුද්ගලාන්තර සබඳතා, නව සොයාගැනීම් සහ ගවේෂණය වැනි වර්ගීය කුසලතා
- සෘජු ගුණය, ඉවසා දරා සිටීමේ ශක්තිය සහ මානව අභිමානයට ගරු කිරීම, වැනි අගයයන්
- චිත්තවේගී බුද්ධිය

(III) පරිසරයට අදාළ නිපුණතා

මෙම නිපුණතා සාමාජික, ජෛව සහ භෞතික පරිසරයට අදාළ වේ.

ජෛව පරිසරය : සජීවී ලෝකයක, ජනතාව සහ ජෛව පද්ධතිය, ගස්වැල්, වනාන්තර, මුහුද, ජලය, වාතය සහ ජීවය - ශාක, සත්ව හා මිනිස් ජීවිතයට සම්බන්ධ වූ අවබෝධය, සංවේදීඛව හා කුසලතා

භෞතික පරිසරය : අවකාශය, ශක්තිය, ඉන්ධන, ද්‍රව්‍ය, භාණ්ඩ සහ මිනිස් ජීවිතයට ඒවායේ ඇති සම්බන්ධතාව, ආහාර, ඇඳුම්, නිවාස, සෞඛ්‍ය, සුව පහසුව, ශ්වසනය, නින්ද, නිස්කලංකය, විවේකය, අපද්‍රව්‍ය සහ මලපහ කිරීම යනාදිය හා සම්බන්ධ වූ අවබෝධය, සංවේදීතාව හා කුසලතාව ඉගෙනීම, වැඩ කිරීම සහ ජීවත් වීම සඳහා මෙවලම් සහ තාක්ෂණය ප්‍රයෝජනයට ගැනීමේ කුසලතා මෙහි අඩංගු වේ.

(IV) වැඩ ලෝකයට සුදානම් වීමේ නිපුණතා

ආර්ථික සංවර්ධනයට දායක වීම
තම වෘත්තීය ලැදියා සහ අභියෝගතා හඳුනා ගැනීම
හැකියාවන්ට සරිලන අයුරින් රැකියාවක් තෝරා ගැනීම සහ
වාසිදායක හා තිරසාර ජීවනෝපායක නිරත වීම
යන හැකියාවන් උපරිම කිරීමට හා ධාරිතාව වැඩි කිරීමට අදාළ සේවා නියුක්තිය හා සම්බන්ධ කුසලතා

෪. (V) ආගම සහ ආචාර ධර්මයන්ට අදාළ නිපුණතා

පුද්ගලයන්ට තම දෛනික ජීවිතයේ දී ආචාර ධර්ම, සදාචාරාත්මක හා ආගමානුකූල හැසිරීම් රටාවලට අනුගත වෙමින් වඩාත් උචිත දේ තෝරා එයට සරිලන සේ කටයුතු කිරීම සඳහා අගයයන් උකහා ගැනීම හා ස්වීයකරණය

(VI) ක්‍රීඩාව සහ විවේකය ප්‍රයෝජනයට ගැනීමේ නිපුණතා

සෞන්දර්යය, සාහිත්‍ය, සෙල්ලම් කිරීම, ක්‍රීඩා හා මලල ක්‍රීඩා, විනෝදාංශ හා වෙනත් නිර්මාණාත්මක ජීවන රටාවන් තුළින් ප්‍රකාශ වන විනෝදය, සතුට, ආවේග සහ එවන් මානුෂික අත්දැකීම්

(VII) "ඉගෙනීමට ඉගෙනුම" පිළිබඳ නිපුණතා

ශීඝ්‍රයෙන් වෙනස් වන සංකීර්ණ හා එකිනෙකා මත යැපෙන ලෝකයක පරිවර්තන ක්‍රියාවලියක් හරහා වෙනස්වීම් හසුරුවා ගැනීමේ දී හා ඊට සංවේදී ව හා සාර්ථක ව ප්‍රතිචාර දැක්වීමත් ස්වාධීන ව ඉගෙන ගැනීමත් සඳහා පුද්ගලයින්හට ශක්තිය ලබා දීම.

පුරවැසි අධ්‍යාපනය 6-11 ශ්‍රේණි විෂය අරමුණු

01. තම හැකියා දක්ෂතා විභව්‍යාජනා හඳුනා ගනිමින් අනාගත ජීවන ඉලක්ක ගොඩනගා ගැනීමට අවශ්‍ය ශක්තීන් වර්ධනය කිරීම
02. මනා පෞරුෂයකින් යුතු ව සමාජයේ ජීවත් වීමට අවශ්‍ය නිපුණතා වර්ධනය කිරීම
03. සමාජයේ යහපැවැත්මට දායක වන සමාජ සංවිධාන හා සංස්ථා සමග එකමුතු ව කටයුතු කිරීමට අවශ්‍ය ශක්තීන් වර්ධනය කිරීම
04. නිරතුරු ව වෙනස්වන ලෝකයේ අනපේක්ෂිත හා ව්‍යාකූල අවස්ථාවලට සාර්ථක ව මුහුණ දීමට අවශ්‍ය ශක්තීන් වර්ධනය කිරීම
05. බහුවිධ සමාජයක් තුළ එක්සත්වීන් යුක්ත ව ජීවත් වීමට අවශ්‍ය මානව ගුණාංග හා සමාජ සාරධර්මවලින් යුක්ත පුරවැසියන් බිහි කිරීම
06. ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී මූලධර්මවලට හා මානව අයිතිවාසිකම් පිළිබඳ ප්‍රඥප්තිවලට අනුගත ව කටයුතු කරන සමාජයක් ගොඩනැගීම
07. ආපදා කළමනාකරණයට සක්‍රීය ව දායක වෙමින් ආපදා අවස්ථාවලින් වැළකීම හා සිදු වන හානි අවම කර ගැනීම
08. දේශපාලන සංකල්ප, ඒවායේ ප්‍රායෝගික භාවිත සහ ශ්‍රී ලංකාවේ හා ලෝකයේ පාලන රටා පිළිබඳ අවබෝධය ලබා දීම
09. විවිධ ආර්ථික න්‍යායන් හා විවිධ ආර්ථික මූලධර්ම විමර්ශනය කිරීම හා ඒවා සමාජ ජීවිතයට යෝග්‍ය පරිදි අදාළ කර ගැනීම
10. අන්‍යෝන්‍ය වශයෙන් වගකීම් හා යුතුකම් අගයන සමාජයක් ගොඩනැගීම
11. ශ්‍රී ලංකාවට තිරසර සාමයක් ළඟා කර ගැනීම
12. දැරිය හැකි ජීවන රටාවක් ගොඩනගා ගැනීම මගින් ශ්‍රී ලංකාවේ තිරසර සංවර්ධනයක් ඇති කිරීම

නිපුණතාව	නිපුණතා මට්ටම	විෂය අන්තර්ගතය	ඉගෙනුම් පල	කාලවිච්ඡේද ගණන
<p>නීතිය හා යුක්තිය</p> <p>11.1 නීතිගරුක පුරවැසියෙකු ලෙස ජීවත් වෙයි.</p>	<p>11.1.1 විවිධ නීති වර්ග හා ඒ එක එකකට අදාළ ව රාජ්‍යයේ භූමිකාව විමර්ශනය කරයි.</p> <p>11.1.2 ශ්‍රී ලංකාවේ වත්මන් අධිකරණ පද්ධතිය හා එහි වර්ධනය විශ්ලේෂණය කරයි.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • "නීතිය" නිර්වචනය කිරීම හා හැඳින්වීම. • විවිධ නීති වර්ග හා ඒ එක එකකට අදාළ ව රාජ්‍යයේ භූමිකාව <ul style="list-style-type: none"> * දේශීය නීතිය * අන්තර්ජාතික නීතිය • වත්මන් අධිකරණ පද්ධතිය හා එහි ඓතිහාසික වර්ධනය • අධිකරණ වර්ග, ඒවායේ බලතල හා කාර්ය <ul style="list-style-type: none"> * ශ්‍රේණියාධිකරණය * අභියාචනාධිකරණය * පළාත්බද මහාධිකරණය * මහාධිකරණය * දිසා අධිකරණය * මහේස්ත්‍රාත් අධිකරණය 	<ul style="list-style-type: none"> • නිර්වචන ඇසුරින් නීතිය හඳුන්වයි. • දේශීය නීතිය අර්ථ දක්වයි. • අන්තර්ජාතික නීතිය විස්තර කරයි • විවිධ නීති වර්ගවලට අදාළ ව රාජ්‍යයේ භූමිකාව පිළිබඳ විස්තර ඉදිරිපත් කරයි. • වත්මන් අධිකරණ පද්ධතියෙහි ඓතිහාසික වර්ධනය පැහැදිලි කරයි. • වත්මන් අධිකරණ පද්ධතියට අයත් අධිකරණ වර්ග නම් කරයි. • වත්මන් අධිකරණ වර්ගවල බලතල හා කාර්යයන් විස්තර කරයි. • වත්මන් අධිකරණ පද්ධතියට අයත් අධිකරණ වර්ග පිළිබඳ විස්තර ගොනු කරයි. 	<p>04</p> <p>04</p>

නිපුණතාව	නිපුණතා මට්ටම	විෂය අන්තර්ගතය	ඉගෙනුම් පල	කාලවිච්ඡේද ගණන
	<p>11.1.3 නීතිය ක්‍රියාවට නංවන ප්‍රධානීන්ගේ කාර්යභාරය විමර්ශනය කරයි.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • අධිකරණ ඇමති • අග්‍රවිනිශ්චයකාරවරයා • නීතිපති 	<ul style="list-style-type: none"> • වත්මන් අධිකරණ වර්ගවල බලතල හා කාර්යයන් පිළිබඳ තොරතුරු දැන ගැනීම යහප්වනයට හේතුවන බව පිළිගනිමින් අදහස් දක්වයි. • අධිකරණ ඇමැතිවරයාගේ කාර්යභාරය සාකච්ඡා කරයි. • අග්‍රවිනිශ්චයකාරවරයාගේ කාර්යභාරය විස්තර කරයි. • නීතිපතිවරයාගේ කාර්යභාරය පැහැදිලි කරයි. 	<p style="text-align: center;">02</p>
	<p>11.1.4 ආරවුල් විසඳීම සඳහා වන විකල්ප ක්‍රම පිරික්සයි.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • ආරවුල් බේරුම් කිරීමේ විකල්ප ක්‍රම හඳුන්වා දීම * උපදේශනය * සමථකරණය * බේරුම්කරණය * ඔම්බුඩ්ස්මන් * මානව හිමිකම් කොමිසම 	<ul style="list-style-type: none"> • ආරවුල් බේරුම් කිරීමේ විකල්ප ක්‍රම නම් කරයි. • ආරවුල් සාමකාමී ව විසඳා ගැනීමේ වැදගත්කම සාකච්ඡා කරයි. 	<p style="text-align: center;">02</p>

නිපුණතාව	නිපුණතා මට්ටම	විෂය අන්තර්ගතය	ඉගෙනුම් පල	කාලවිච්ඡේද ගණන
	<p>11.1.5 නීතියේ ආධිපත්‍යය සහ අප්‍රමාද ව හා අපක්ෂපාතී ව යුක්තිය පසිඳලීමේ වැදගත්කම අගය කරයි.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • නීතියේ ආධිපත්‍ය හැඳින්වීම • අධිකරණයේ ස්වාධීනත්වය හැඳින්වීම හා එහි ඇති වැදගත්කම • අධිකරණයේ ස්වාධීනත්වය ඇති කිරීම සඳහා ශ්‍රී ලංකාව ගෙන ඇති පියවර • අප්‍රමාද ව හා අපක්ෂපාතී ව යුක්තිය පසිඳලීමේ වැදගත්කම • නීතිගරුක පුරවැසියෙකු ලෙස ජීවත් වීමේ වැදගත්කම 	<ul style="list-style-type: none"> • නීතියේ ආධිපත්‍යය යන්න අර්ථ දක්වයි. • අධිකරණයේ ස්වාධීනත්වය යනු කුමක් දැ යි විස්තර කරයි. • අධිකරණයේ ස්වාධීනත්වයේ ඇති වැදගත්කම අගය කරයි. • අධිකරණයේ ස්වාධීනත්වය ඇති කිරීම සඳහා ශ්‍රී ලංකාව ගෙන ඇති පියවර විස්තර කරයි. • නීතිගරුක පුරවැසියෙකු ලෙස ජීවත් වීමේ වැදගත්කම අගය කරමින් අදහස් ඉදිරිපත් කරයි. 	<p style="text-align: center;">03</p>

නිපුණතාව	නිපුණතා මට්ටම	විෂය අන්තර්ගතය	ඉගෙනුම් පල	කාලවිච්ඡේද ගණන
<p>ආණ්ඩුවේ විවිධ ස්තර</p> <p>11.2 ආණ්ඩුවේ විවිධ ස්තරවල භූමිකා පිළිබඳ ව විමර්ශනය කරමින් වගකීමෙන් යුතු පුරවැසියෙකු ලෙස ජීවත්වීමට පෙලඹෙයි.</p>	<p>11.2.1 මධ්‍යම ආණ්ඩුව, පළාත් සභා සහ පළාත් පාලන ආයතනවල විකාශනය විශ්ලේෂණය කරයි.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • පෙර පැවති තත්ත්ව හා වර්තමාන ව්‍යුහ හඳුන්වා දීම • ප්‍රාදේශීය ඒකකවලට බලය විමධ්‍යගත කිරීමට බලපෑ හේතු • බලය විමධ්‍යගත කිරීමේ දී මතුවන ගැටලු 	<ul style="list-style-type: none"> • මධ්‍යම ආණ්ඩුවේ, පළාත් සභාවල හා පළාත් පාලන ආයතනවල ඓතිහාසික විකාශනය විස්තර කරයි. • මධ්‍යම ආණ්ඩුවේ බලය විමධ්‍යගත කිරීමට හේතු විස්තර කරයි. • ප්‍රාදේශීය ඒකකවලට බලය විමධ්‍යගත කිරීමේ දී මතුවන ගැටලු පැහැදිලි කරයි. 	04
	<p>11.2.2 මධ්‍යම ආණ්ඩුව, පළාත් සභාවල හා පළාත් පාලන ආයතනවල බලතල හා කාර්යයන් පැහැදිලි කරයි.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • මධ්‍යම ආණ්ඩුවේ ව්‍යුහය, බලතල හා කාර්යයන් • පළාත් සභාවල ව්‍යුහය, බලතල හා කාර්යයන් • පළාත් පාලන ආයතනවල ව්‍යුහය, බලතල හා කාර්යයන් 	<ul style="list-style-type: none"> • මධ්‍යම ආණ්ඩුවේ, පළාත් සභාවල හා පළාත් පාලන ආයතනවල ව්‍යුහය, බලතල හා කාර්යභාරය සාකච්ඡා කරයි. • ව්‍යවස්ථාදායක, විධායක, අධිකරණ ක්ෂේත්‍රයන්හි බලතල හා කාර්යයන් පිළිබඳ දැනුවත් වීම පුද්ගලයාගේ ඵදිනෙදා ජීවිතයට වැදගත්වන බව පිළිගනිමින් අදහස් දක්වයි. 	07

නිපුණතාව	නිපුණතා මට්ටම	විෂය අන්තර්ගතය	ඉගෙනුම් පල	කාලවිච්ඡේද ගණන
	<p>11.2.3 වත්මන් ව්‍යුහයන්හි සංවර්ධනාත්මක වෙනස්කම් අගය කරයි</p>	<ul style="list-style-type: none"> • පළාත් සභාවල අවශ්‍යතාව සහ ඵලදායී බව • පළාත් පාලන ආයතනවල අවශ්‍යතාව සහ ඵලදායී බව • පුරවැසියා කෙරෙහි ආණ්ඩුවේ විවිධ ස්තරවල වගකීම් හා වගවීම් • ආණ්ඩුවේ විවිධ ස්තර කෙරෙහි පුරවැසියාගේ වගකීම් හා යුතුකම් 	<ul style="list-style-type: none"> • පළාත් සභාවල හා පළාත් පාලන ආයතනවල ඵලදායීබව පිළිබඳ සාකච්ඡා කරයි. • පුරවැසියා කෙරෙහි ආණ්ඩුවේ විවිධ ස්තරවල වගකීම් හා පුරවැසියාගේ වගකීම් හා යුතුකම් ලැයිස්තු ගත කරයි. 	<p>04</p>

නිපුණතාව	නිපුණතා මට්ටම	විෂය අන්තර්ගතය	ඉගෙනුම් පල	කාලවිච්ඡේද ගණන
<p>මානව හිමිකම් හා යුතුකම්</p> <p>11.3 මානව හිතවාදී පුරවැසියෙකු ලෙස කටයුතු කරයි.</p>	<p>11.3.1 මානව හිමිකම් සංකල්පය පැහැදිලි කරයි.</p> <p>11.3.2 අයිතිවාසිකම් දිනා ගැනීම සම්බන්ධයෙන් වැදගත් වන ඓතිහාසික අවස්ථා විමර්ශනය කරයි.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • මානව හිමිකම් නිර්වචනය කිරීම හා සංකල්ප හැඳින්වීම • මානව හිමිකම් හා මූලික අයිතිවාසිකම් අතර වෙනස හඳුනා ගැනීම • මානව අයිතිවාසිකම් දිනා ගැනීම සඳහා ගනු ලැබූ ප්‍රයත්න <ul style="list-style-type: none"> * ක්‍රි.ව. 1215 - මැග්නා කාර්ටා පනත * ක්‍රි.ව. 1679 - හඬයාස් කෝපුස් ආඥාව * ක්‍රි.ව. 1689 - අයිතිවාසිකම් පිළිබඳ ප්‍රඥප්තිය * ක්‍රි.ව.1776 - ඇමෙරිකානු නිදහස් ප්‍රකාශනය 	<ul style="list-style-type: none"> • මානව හිමිකම් සංකල්පය නිර්වචන ඇසුරින් පැහැදිලි කරයි. • මූලික අයිතිවාසිකම් විග්‍රහ කරයි. • මානව හිමිකම් හා මූලික අයිතිවාසිකම් අතර වෙනස හඳුනාගෙන ඒ පිළිබඳ විස්තර කරයි. • මානව අයිතිවාසිකම් දිනා ගැනීම සම්බන්ධ වැදගත්වන ඓතිහාසික ප්‍රයත්න පිළිබඳ විස්තර ඉදිරිපත් කරයි. • මානව අයිතිවාසිකම් පිළිබඳ පුළුල් වශයෙන් අවධානය යොමු වූ හේතු පැහැදිලි කරයි. 	<p>02</p> <p>04</p>

හිපුණාව	හිපුණා මට්ටම	විෂය අන්තර්ගතය	ඉගෙනුම් පල	කාලවිච්ඡේද ගණන
	<p>11.3.3 එක්සත් ජාතීන් විසින් ප්‍රකාශයට පත් කළ මානව හිමිකම් පිළිබඳ ලියවිලි විමර්ශනය කරයි.</p>	<ul style="list-style-type: none"> * ක්‍රි.ව. 1789 - මිනිස් හා පුරවැසියන් පිළිබඳ ප්‍රංශ ප්‍රකාශනය * ක්‍රි.ව. 1917 - රුසියන් විප්ලවය * ක්‍රි.ව. 1949 - චීන විප්ලවය • මානව අයිතිවාසිකම් පිළිබඳ පුළුල් වශයෙන් සාකච්ඡා කිරීමට බලපෑ හේතු • එක්සත් ජාතීන්ගේ මානව හිමිකම් පිළිබඳ ලියවිලි හා ආරම්භක ප්‍රකාශනයෙන් අනතුරු ව හඳුන්වා දුන් අනෙකුත් ලියවිලි හැඳින්වීම <ul style="list-style-type: none"> * එක්සත් ජාතීන්ගේ මානව අයිතිවාසිකම් පිළිබඳ විශ්ව ප්‍රකාශනය * සිවිල් හා දේශපාලන අයිතිවාසිකම් පිළිබඳ අන්තර්ජාතික සම්මුතිය * ආර්ථික, සමාජීය සහ සංස්කෘතික අයිතිවාසිකම් පිළිබඳ අන්තර්ජාතික සම්මුතිය 	<ul style="list-style-type: none"> • මානව හිමිකම් පිළිබඳ එක්සත් ජාතීන් විසින් සම්මත කරගත් ප්‍රකාශන පිළිබඳ විස්තර ඉදිරිපත් කරයි. • CEDAW සම්මුතියේ වැදගත්කම අගය කරමින් අදහස් දක්වයි. • එක්සත් ජාතීන් විසින් ළමා අයිතිවාසිකම් සුරැකීමට ගෙන ඇති පියවර විස්තර කරයි. 	<p>06</p>

නිපුණතාව	නිපුණතා මට්ටම	විෂය අන්තර්ගතය	ඉගෙනුම් පල	කාලවිච්ඡේද ගණන
		<ul style="list-style-type: none"> * සිවිල් හා දේශපාලන අයිතිවාසිකම් පිළිබඳ අන්තර්ජාතික සම්මුතියට අදාළ පළමුවන වෛකල්පික ගිවිසුම * සිවිල් හා දේශපාලන අයිතිවාසිකම් පිළිබඳ අන්තර්ජාතික සම්මුතියට අදාළ දෙවන වෛකල්පික ගිවිසුම * කාන්තාවන්ට එරෙහි සියලු ආකාරයේ වෙනස්කම් තුරන් කිරීම පිළිබඳ සම්මුතිය (CEDAW) * ළමා අයිතිවාසිකම් පිළිබඳ අන්තර්ජාතික සම්මුතිය (CRC) 		

නිපුණතාව	නිපුණතා මට්ටම	විෂය අන්තර්ගතය	ඉගෙනුම් පල	කාලවිච්ඡේද ගණන
	<p>11.3.4 මානව අයිතිවාසිකම් සුරැකීම සම්බන්ධයෙන් පුරවැසි කාර්යභාරය අගය කරයි.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • අයිතිවාසිකම් සුරැකීම සම්බන්ධයෙන් පුරවැසි කාර්යභාරය හා වගකීම * මානව අයිතිවාසිකම් * ළමා අයිතිවාසිකම් * කාන්තා අයිතිවාසිකම් * කම්කරු අයිතිවාසිකම් * විශේෂ අවශ්‍යතා ඇති අයගේ අයිතිවාසිකම් * පාරිසරික පැවැත්ම තහවුරු කිරීම සම්බන්ධයෙන් පුරවැසියන්ගේ අයිතිවාසිකම් හා යුතුකම් 	<ul style="list-style-type: none"> • මානව අයිතිවාසිකම් හා බැඳුණු යුතුකම් ඉටු කිරීමේ වැදගත්කම අගය කරමින් අදහස් දක්වයි. • ළමා අයිතිවාසිකම් සුරැකීම සඳහා පුරවැසියකු වශයෙන් ඉටු කළ යුතු යුතුකම් හා වගකීම් පැහැදිලි කරයි. • කාන්තා අයිතිවාසිකම් ආරක්ෂා කිරීම වෙනුවෙන් පුරවැසි යුතුකම් හා වගකීම් ඉටුකිරීමේ වැදගත්කම අගය කරමින් තොරතුරු ඉදිරිපත් කරයි. • පාරිසරික පැවැත්ම තහවුරු කිරීම සඳහා පුරවැසියකු විසින් ඉටු කළ යුතු යුතුකම් පැහැදිලි කරයි. 	<p>03</p>

නිපුණතාව	නිපුණතා මට්ටම	විෂය අන්තර්ගතය	ඉගෙනුම් පල	කාලවිච්ඡේද ගණන
	<p>11.3.5 ශ්‍රී ලංකාවේ මානව හිමිකම් ආරක්ෂාව සඳහා ගෙන ඇති පියවර විශ්ලේෂණය කරයි.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • ශ්‍රී ලංකාවේ මානව හිමිකම් සම්බන්ධ ව්‍යවස්ථා ප්‍රතිපාදනවල වර්ධනය • ශ්‍රී ලංකාවේ කම්කරු අයිතිවාසිකම් සුරක්ෂිත කිරීමට ගෙන ඇති පියවර • මානව හිමිකම් භුක්ති විඳීමේ වර්තමාන තත්ත්වය හා එහි සීමා • මූලික අයිතිවාසිකම් හා පුරවැසි යුතුකම් ඉටු කිරීමේ වැදගත්කම 	<ul style="list-style-type: none"> • ශ්‍රී ලංකාවේ මානව හිමිකම් සුරැකීම සඳහා සලසා ඇති ව්‍යවස්ථාමය ප්‍රතිපාදනයන්හි විකාශනය පැහැදිලි කරයි. • ශ්‍රී ලංකාවේ ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාව මගින් මූලික අයිතිවාසිකම් ආරක්ෂා කිරීම සඳහා ගෙන ඇති පියවර පිළිබඳ විස්තර ඉදිරිපත් කරයි. • ශ්‍රී ලංකාවේ කම්කරු අයිතිවාසිකම් ආරක්ෂා කිරීමට ගෙන ඇති ක්‍රියාමාර්ග පැහැදිලි කරයි. 	<p>05</p>

<p>නිපුණතාව</p>	<p>නිපුණතා මට්ටම</p>	<p>විෂය අන්තර්ගතය</p>	<p>ඉගෙනුම් පල</p>	<p>කාලච්ඡේද ගණන</p>
<p>පාරිසරික ගැටලු හා තිරසර සංවර්ධනය</p> <p>11.4 පාරිසරික ගැටලු අවම කර ගනිමින් තිරසර සංවර්ධනයට දායක වෙයි.</p>	<p>11.4.1 පරිසරය හා මිනිසා අතර සම්බන්ධතාව පැහැදිලි කරයි.</p> <p>11.4.2 පරිසරයට ඇති තර්ජන හා ඒවායේ සමාජ බලපෑම පිළිගනියි.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • පරිසරය නිර්වචනය කිරීම • මිනිසා හා පරිසරය අතර ඇති අන්තර් සම්බන්ධතාව හඳුනා ගැනීම • පාරිසරික ගැටලු හඳුනා ගැනීම • එම ගැටලුවල සමාජ බලපෑම හඳුනා ගැනීම <ul style="list-style-type: none"> * සම්පත් ක්ෂය වීම * සම්පත් ක්ෂය වීම නිසා ඇතිවන ප්‍රතිඵල * පරිසර දූෂණය * පරිසර දූෂණය නිසා ඇතිවන ප්‍රතිඵල 	<ul style="list-style-type: none"> • පරිසරය යන්න නිර්වචන ඇසුරින් පැහැදිලි කරයි. • මිනිසා හා පරිසරය අතර පවත්නා අන්තර් සම්බන්ධතාව පැහැදිලි කරයි. • වත්මන් පාරිසරික ගැටලු හඳුනාගෙන ඒ පිළිබඳ විස්තර ඉදිරිපත් කරයි. • පාරිසරික ගැටලු කෙරෙහි වන සමාජ බලපෑම නිදසුන් දක්වමින් පැහැදිලි කරයි. • පරිසර දූෂණය නිසා ඇතිවන ප්‍රතිඵල නිදසුන් දක්වමින් විස්තර කරයි. 	<p>02</p> <p>02</p>

නිපුණතාව	නිපුණතා මට්ටම	විෂය අන්තර්ගතය	ඉගෙනුම් පල	කාලවිච්ඡේද ගණන
	<p>11.4.3 සංවර්ධන ක්‍රියාවලියේ දී මුහුණපාන ගැටලු හා ඒවාට විසඳුම් විශ්ලේෂණය කරයි.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • “සංවර්ධනය” සංකල්පය හඳුනා ගැනීම • සංවර්ධනය මැනීම සඳහා භාවිත වන මිනුම් හැඳින්වීම • සංවර්ධන හා සංවර්ධනය වෙමින් පවතින රටවලට නිදසුන් හා ලක්ෂණ • සංවර්ධන හා සංවර්ධනය වෙමින් පවත්නා රටවල් මුහුණපාන ගැටලු • සංවර්ධන ක්‍රියාවලියේ දී මුහුණපාන ගැටලු හා විසඳුම් 	<ul style="list-style-type: none"> • සංවර්ධන සංකල්පය පිළිබඳ නිර්වචන ඉදිරිපත් කරයි. • සංවර්ධන හා සංවර්ධන වෙමින් පවත්නා රටවල ලක්ෂණ වගුගත කරයි. • සංවර්ධන ක්‍රියාවලියේ දී රටවල් මුහුණපාන ගැටලු විස්තර කරයි. • සංවර්ධනය වෙමින් පවත්නා රටවල ගැටලු විසඳා ගැනීමට සුදුසු යෝජනා ඉදිරිපත් කරයි. 	<p>08</p>
	<p>11.4.4 තිරසර සංවර්ධනය උදෙසා පරිසරය සුරැකීමේ වැදගත්කම හඳුනා ගනිමින් පාරිසරික ගැටලුවලට විසඳුම් ගවේෂණය කරයි.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • “තිරසර සංවර්ධනය” සංකල්පය හැඳින්වීම • තිරසර සංවර්ධනයේ වැදගත්කම • තිරසර සංවර්ධනය සම්බන්ධයෙන් පුරවැසියන්ගේ වගකීම් හා යුතුකම් • තිරසර සංවර්ධනය සම්බන්ධයෙන් විවිධ ආයතන හා සංවිධානවල වගකීම් හා යුතුකම් • තිරසර සංවර්ධනය සම්බන්ධයෙන් රජයේ වගකීම් හා යුතුකම් 	<ul style="list-style-type: none"> • තිරසර සංවර්ධනය සංකල්පය නිර්වචන ඇසුරින් පැහැදිලි කරයි. • තිරසර සංවර්ධනයේ වැදගත්කම අගය කරමින් අදහස් දක්වයි. • තිරසර සංවර්ධනය සම්බන්ධයෙන් පුද්ගල, රජයේ හා විවිධ සමාජ ආයතනවල වගකීම් හා යුතුකම් විස්තර කරයි. 	<p>08</p>

නිපුණතාව	නිපුණතා මට්ටම	විෂය අන්තර්ගතය	ඉගෙනුම් පල	කාලවිච්ඡේද ගණන
<p>ජාත්‍යන්තර සබඳතා</p> <p>11.5 ලෝක සමාජයේ සාමාජිකයෙකු ලෙස ඵලදායී ව ජාත්‍යන්තර සබඳතා වර්ධනය කර ගැනීමට දායක වෙයි.</p>	<p>11.5.1 ජාත්‍යන්තර සම්බන්ධතාවල වැදගත්කම අගය කරයි.</p> <p>11.5.2 ජාත්‍යන්තර සම්බන්ධතාවල වර්තමාන තත්ත්වය හා ශ්‍රී ලංකාව කෙරෙහි ඇති කරන විවිධ බලපෑම් ගවේෂණය කරයි.</p> <p>11.5.3 තෝරාගත් කලාපීය හා ජාත්‍යන්තර සංවිධානවල ක්‍රියාකාරීත්වය විමර්ශනය කරයි.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • ජාත්‍යන්තර සම්බන්ධතාවල අර්ථය හා වැදගත්කම • ජාත්‍යන්තර සම්බන්ධතාවල වර්තමාන ස්වරූපය • ශ්‍රී ලංකාව කෙරෙහි ඇති කරන බලපෑම • කලාපීය සංවිධාන <ul style="list-style-type: none"> • සාක් • ආසියාන් • කොළඹ ක්‍රමය • බිම්ස්ටෙක් 	<ul style="list-style-type: none"> • ජාත්‍යන්තර සම්බන්ධතා යන්න කෙටියෙන් පැහැදිලි කරයි. • ජාත්‍යන්තර සම්බන්ධතාවල වැදගත්කම විස්තර කරයි. • ජාත්‍යන්තර සබඳතා වර්ධනය කර ගැනීමට බලපෑ හේතු නම් කරයි. • ජාත්‍යන්තර සබඳතාවල වර්තමාන ස්වරූපය විස්තර කරයි. • ජාත්‍යන්තර සබඳතා ශ්‍රී ලංකාව කෙරෙහි ඇති කරන බලපෑම් පැහැදිලි කරයි. • කලාපීය සංවිධාන පිළිබඳ පැහැදිලි කරයි. • ජාත්‍යන්තර සංවිධාන පිළිබඳ විස්තර කරයි. • තෝරාගත් සංවිධාන කිහිපයක සේවය අගය කරමින් අදහස් ඉදිරිපත් කරයි. 	<p>02</p> <p>02</p> <p>08</p>

නිපුණතාව	නිපුණතා මට්ටම	විෂය අන්තර්ගතය	ඉගෙනුම් පල	කාලවිච්ඡේද ගණන
	<p>11.5.4 සුවිශේෂ අරමුණු සඳහා ජාත්‍යන්තර සබඳතා වර්ධනය කර ගැනීමෙන්, ශ්‍රී ලංකාවට අත්වන යහපත් ප්‍රතිඵල විමසා බලයි.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • ජාත්‍යන්තර සංවිධාන <ul style="list-style-type: none"> • එක්සත් ජාතීන් හා එයට අනුබද්ධිත ආයතන • පොදු රාජ්‍ය මණ්ඩලය • නොබැඳි සමුළුව • ජාත්‍යන්තර සම්බන්ධතා මාධ්‍ය <ul style="list-style-type: none"> * තානාපති සේවය * වෙළෙඳාම * යුද්ධය * විදේශාධාර * පරිත්‍යාග * සාමය * සංවර්ධනය • ජාත්‍යන්තර සම්බන්ධතා ගොඩනගා ගැනීමෙන් අත්වන ප්‍රතිඵල <ul style="list-style-type: none"> • ජාත්‍යන්තර සුභද්‍රතාව වර්ධනය වීම • නව රැකියා අවස්ථා උදා වීම • හදිසි අවස්ථාවල දී අන්‍යෝන්‍ය ආධාර උපකාර කර ගැනීම • තාක්ෂණික දැනුම හුවමාරු කර ගැනීම • සංවර්ධනයට අවශ්‍ය සහාය ලැබීම 	<ul style="list-style-type: none"> • ජාත්‍යන්තර සම්බන්ධතා මාධ්‍ය නම් කරයි. • ජාත්‍යන්තර සබඳතා ගොඩනගා ගැනීමෙන් අත්වන ප්‍රතිඵල විග්‍රහ කරයි. 	<p>08</p>